

МАРТ | 2024 | VIII ИЗДАЊЕ

БИЛТЕН

ОСНОВНОГ СУДА У БИЈЕЉИНИ

БИЛТЕН ОСНОВНОГ СУДА У БИЈЕЉИНИ

МАРТ 2024. ГОДИНЕ

БРОЈ VIII

Издавач:

ОСНОВНИ СУД У БИЈЕЉИНИ

Бијељина, Вука Караџића бр. 3

За издавача:

Александар Деспенић, вршилац дужности предсједника Основног суда у Бијељини

Редакција:

Дијана Савић Божић, секретар Основног суда у Бијељини

Азра Чивић, технички секретар

Уредници:

Александар Деспенић, вршилац дужности предсједника Основног суда у Бијељини

Дијана Савић Божић, секретар Основног суда у Бијељини

Штампа:

„ПРИМАПРОМ“ д.о.о. Бања Лука

Илустрација на насловној страни:

*Фреска из Константинове дворане, Апостолска палата, Ватикан,
цирка 1520. година*

ПОЗДРАВНА РИЈЕЧ

Поштовани читаоци,

Пред вама је VIII издање Билтена Основног суда у Бијељини, кроз који ћемо јавности представити и приближити рад суда у 2023. години, све са циљем повећања транспарентности и ефикасности у раду, те јачања повјерења грађана у законито поступање суда.

У Билтену ћемо представити основне информације о организацији рада суда, важним догађајима и актуелним пројектима, као и статистичке податке о оствареним резултатима Суда у 2023. години.

Основни суд у Бијељини своје дјеловање организује на начин који грађанима омогућава најједноставнији приступ правди, с циљем остваривања права на правично суђење и поштовања начела владавине права.

*Вршилац дужности
Предсједника суда,*

Александар Деспенић

Основни суд у Бијељини

Ул. Вука Караџића 3

76300 Бијељина

055-224-910

055-201-343

ossudbn@teol.net

Одјељење у Лопарама

Ул. Цара Душана 40

75240 Лопаре

055-650-258

ossudbn@teol.net

Посјетите нас на сајту:

www.ossud-bijeljina.pravosudje.ba

Или пронађите нас на фејсбуку:

www.facebook.com/osnovnisudubijeljini

Организација Основног суда у Бијељини

Основни суд у Бијељини је суд опште надлежности. Основан је за подручје града Бијељина и општина Угљевик и Лопаре. Надлежан је да суди у кривичним, грађанским, прекршајним и другим предметима у складу са Законом о судовима Републике Српске. Одјељење ван сједишта суда основано је 01.02.2017. године у Лопарама. У организационој структури Основног суда у Бијељини образовано је пет судских одјељења: кривично одјељење, прекршајно одјељење, парнично одјељење, ванпарнично одјељење и извршно одјељење. Предсједник суда одговоран је за руковођење цјелокупним судом и судском управом, те представља суд пред другим органима и организацијама. Секретар суда помаже предсједнику суда у обављању послова судске управе, одговоран је за правилно и благовремено обављање административних, техничких и финансијских послова у суду и обавља послове који су у вези са односима са јавношћу. У Основном суду у Бијељини у 2023. години, судијску функцију је обављало 24 судија, заједно са предсједником суда. Током исте године, за судију Основног суда у Бијељини именована је Дијана Стевановић, док је судији Небојши Пурићу престала судијска функција због именовања на позицију тужиоца Кантоналног тужилаштва у Орашју.

IN MEMORIAM

Уважена судија Основног суда у Бијељини, **Милица Перић** преминула је дана 25.02.2023. године у 56. години живота.

Милица Перић је дипломирала 1995. године на Правном факултету Универзитета у Новом Саду, а звање магистра правних наука је стекла 2018. године на Паневропском универзитету Аперион. Правосудни испит је положила 1999. године. Правосудну каријеру започела је као судијски приправник у Основном суду у Бијељини, а потом је радила као стручни сарадник у Окружном суду у Бијељини. За судију Основног суда у Бијељини именована је 2004. године.

СУДИЈЕ У 2023.

Предсједник суда:

Аид Ханушић (до 01.12.2023.)
Александар Деспенић (даље)

Кривично одјељење:

Љубиша Милићевић
Лејла Пашић
Александар Деспенић
Синиша Лазаревић

Прекршајно одјељење:

Маринко Сладић
Драгољуб Ђурић
Цвијета Секулић

Парнично одјељење:

Александар Матковић
Радиша Бојичић
Степа Нађевић
Радинка Абацић
Златна Мартиновић
Љубиша Мићић
Жељка Вакичић
Небојша Пурић
Дијана Стевановић

Ванпарнично одјељење:

Селма Шаћировић
Семир Механовић
Осман Мујкић

Извршно одјељење:

Љиља Рајковић
Милица Перић
Смиљка Девић
Медиха Ћосић

Одјељење суда у Лопарама:

Јован Савић
Семир Механовић
Небојша Пурић

Мисија, визија и стратегија Основног суда у Бијељини

МИСИЈА: Основни суд у Бијељини, кроз непристрасна и независна суђења у оквиру кривичне, грађанске, прекршајне, ванпарничне, извршне и других надлежности коју има, поштујући дигнитет странака и њихова права, осигурава ефикасно и ефективно остваривање правосудне надлежности на територији Града Бијељина и општина Угљевик и Лопаре.

ВИЗИЈА: Основни суд у Бијељини, као суд опште надлежности, кроз транспарентан, континуиран, ефикасан и квалитетан рад, радиће на заштити личних и имовинских права грађана у оквиру свог мандата у сарадњи са стратешким партнерима, те ће развијати и јачати правну сигурност грађана.

Стратешки план рада суда за период 2022-2024. године је документ који дефинише стратешке циљеве, трогодишње циљеве и активности које произилазе из појединачних надлежности судова у Босни и Херцеговини и релевантних стратешких докумената. Стратешким планом су дефинисани правци дјеловања суда, приоритети, одговорности, те рокови за реализацију активности из стратешких циљева. Стратешки циљеви суда настају комбинацијом и интеграцијом стратешких циљева садржаних у стратешком оквиру правосуђа, мандата и надлежности суда и анализе унутрашњег и вањског окружења у којем суд дјелује. Суд је предвидио три стратешка циља:

1. **„Повећање ефикасности рада суда“ кроз сљедеће трогодишње циљеве:**
  - Смањење броја неријешених комуналних извршних (СОКОП) предмета,
  - Смањење броја неријешених предмета прекршајног одјељења,
  - Смањење дужине трајања предмета парничног одјељења,
  - Убрзање поступка рјешавања кривичних предмета корупције и организованог криминала,
2. **„Повећање квалитета судских одлука“ кроз сљедеће трогодишње циљеве:**
  - Квалитет судских одлука,
3. **„Повећање транспарентности у раду суда“ кроз сљедеће трогодишње циљеве:**
  - Унапређење комуникације суда са јавношћу,
  - Интензивније објављивање саопштења за јавност на веб страници суда.

Годишњи програм рада Основног суда у Бијељини, са дефинисаним стратешким и трогодишњим циљевима, има за циљ, да овај суд и у току 2023. године, настави са провођењем своје надлежности и активностима, које су дефинисане законима и другим прописима, а све ради остваривања добрих резултата рада суда и реализације планираних активности из стратешких циљева.

Пројекти у којима учествује Основни суд у Бијељини

Основни суд у Бијељини укључен је у многобројне пројекте у сарадњи са Високим судским и тужилачким савјетом БиХ, Министарством правде Републике Српске и међународним партнерима. Пројекти у којима је суд учествовао и предузимао различите активности у протеклом периоду су:

- Унапређење ефикасности судија и одговорности судија и тужилаца у Босни и Херцеговини (фаза III пројекта),
- Имплементација Стратегије за унапређење родне равноправности у правосуђу Босне и Херцеговине,
- Унапређење капацитета суда за транспарентнији рад и проактивну комуникацију са медијима и јавношћу,
- Унапређење квалитета правосуђа,
- Јачање капацитета правосуђа.

Такође, Основни суд у Бијељини је учесник и других пројеката:

- Успостава система за обраду комуналних предмета (СОКОП-Мал систем),
- Мобилна апликација за судске извршитеље,
- Достављање опомена пред утужење у извршним комуналним предметима,
- Дигитализација архиве,
- Родне предрасуде у радним односима и примјени права,
- Консолидација и даљи развој правосудног комуникацијског и информационог система (ИПА 2013),
- Развој и имплементација система предвидивих трошкова за првостепене судске поступке (ИПА 2013),
- Успостављање е-Регистра удружења, фондација, страних невладиних организација и политичких партија.

СОКОП

Систем за обраду комуналних предмета (СОКОП-Мал) је један од најзначајнијих пројеката који је остварен у сарадњи са Високим судским и тужилачким савјетом БиХ и Радио телевизијом Републике Српске. СОКОП је систем за електронско подношење и обраду предмета мале вриједности у првостепеним судовима у БиХ. Систем је осмишљен са циљем да смањи потребне радње у руковању предметима, као и простор потребан за складиштење предмета, да омогући брзо и ефикасно провођење поступка, да смањи вријеме између радњи у предмету и да рационализује рад на терену, омогућавајући заједничко поступање за све предмете са истим странкама у поступку. **У 2023. години, ријешено је 8294 СОКОП предмета.**

Статистика о раду Основног суда у Бијељини

У 2023. години Основни суд у Бијељини је остварио значајне резултате у погледу годишње норме, квалитета судских одлука, као и ефикасности рјешавања предмета. У наставку је дат приказ рада суда у табелама и графиконима по одређеним параметрима.

У графикону број 1 процентуално је приказан тренд кретања судијске норме у периоду од 2017. године до 2023. године, што представља годишњу норму рада Основног суда у Бијељини. **У 2023. години остварена је норма од 121,11%.**

Графикон 1. Проценат остварења норме на нивоу Основног суда у Бијељини.

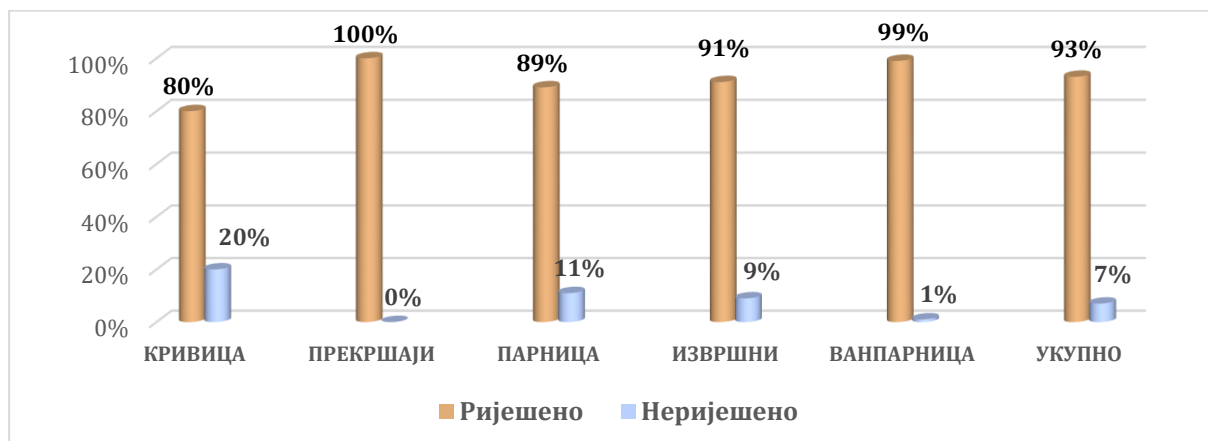
У Основном суду у Бијељини број неријешених предмета на дан 01.01.2023. године износио је 103773, од чега су 97949 комунални предмети РТВ таксе. Број примљених предмета у 2023. години износио је 18384, а број ријешених предмета за исти период износи 25969.

У табели број 1 приказан је план рјешавања предмета за 2023. годину, те је евидентно да је Основни суд у Бијељини **од укупно планираних 2504 предмета, ријешио 2323 предмета, односно 93%**, док је неријешених предмета преостало 181, односно 7%.

РЕФЕРАТ	По плану ријешити предмета	Ријешено из Плана предмета закључно са 31.12.2023. године		Неријешено из Плана предмета закључно са 31.12.2023. године	
Укупно предмета на нивоу Суда	2504	2323	93%	181	7%

Табела 1. План рјешавања предмета за 2023. годину.

У графикону број 2 процентуално је приказан план рјешавања предмета за 2023. годину по судским одјељењима.

Графикон 2. План рјешавања предмета за 2023. годину.

У табели број 2 приказан је квалитет судских одлука у Основном суду у Бијељини, те на основу наведених података, **утврђен је квалитет судских одлука у процентуалном износу од 86,38 %.**

Број донесених одлука на које се може изјавити правни лијек	11466
Укупан број ожалбених одлука	600
Број потврђених одлука	376
Број преиначених одлука	104
Број преиначених одлука донијетих након одржане главне расправе или претреса пред другостепеним судом	4
Број укинутих одлука	98
Број дјелимично укинутих одлука	18
Квалитет судских одлука	86,38 %

Табела 2. Квалитет судских одлука.

У табели број 3 приказана је ефикасност рјешавања предмета, односно трајање предмета у данима по сваком судском одјељењу, односно реферату.

Реферат	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Кривични реферат	104	87	108	83	101	108
Прекршајни реферат	100	83	144	96	79	79
Парнични реферат	196	145	135	175	168	232
Ванпарнични реферат	141	118	113	114	115	115
Извршни реферат	199	178	203	231	167	143

Табела 3. Ефикасност рјешавања предмета изражено у данима.

Транспарентност у раду Суда

Транспарентност је од виталног значаја за ефикасно функционисање правосудног система, јер оснажује поверење јавности у судове, а истовремено промовише позитиван имиџ. Поверење јавности зависи и од разумијевања судске дјелатности. Ово разумијевање је и услов за приступ грађана правди. Потребно је одржавати равнотежу између достојанства правосудних институција и њихових представника, што захтијева одређену дискрецију, са једне стране и потребе да се комуницира одговарајућим и савременим средствима, са друге стране. Подсјећамо да је у протеклом периоду Суд предузео низ активности с циљем унапређења комуникације са медијима и јавности, те је донесен *Правилник о начину објављивања одлука на веб страници Основног суда у Бијељини* од 23.04.2021. године, у јануару 2022. године образована је Пресс службаради вршења послова из области информисања, а крајем исте године сачињени су и објављени *Приручник за комуникацију са јавношћу и медијима Основног суда у Бијељини*, те *Практични водич за комуникацију са судом*. Поред тога, отворена је *фацебоок* страница Основног суда у Бијељини у марту 2022. године, путем које се дијеле битне информације, догађаји и друге вијести од значаја за суд и јавност, а интензивирано је и објављивање вијести путем званичног вебсајта Суда.

Комуникацијска стратегија Основног суда у Бијељини

У оквиру пројекта „Унапређење ефикасности судова и одговорности судија и тужилаца у БиХ“, те провођења Плана интегритета, Основни суд у Бијељини предузима проактивне кораке ради повећања транспарентности и јачања повјерења грађана у правосуђе. С тим у вези, израђена је **Комуникацијска стратегија Основног суда у Бијељини 2023-2025.**

Комуникацијска стратегија Основног суда у Бијељини је документ којим се унапређују и промовишу принципи као што су правда, правичност, заштита људских права и основних слобода, независност, непристрасност, одговорност, интегритет, те професионалност рада суда. Путем комуникацијске стратегије развија се стратешко планирање интеракције са јавношћу, новинарима, медијима, грађанима и свим заинтересованим лицима за рад институције, а такође се успоставља и начин кризне комуникације како би се она што успјешније превазишла и заштитио интегритет правосудне институције.

Унапређење родне равноправности

Кроз пројекат „Унапређење ефикасности судова и одговорности судија и тужилаца у БиХ - трећа фаза“, Основни суд у Бијељини је започео имплементацију **Стратегије за унапређење родне равноправности у правосуђу БИХ**, која је усвојена крајем октобра 2020. године. Стратегијом се настоји скренути пажња правосудне заједнице у БиХ на значај родне равноправности и истовремено унаприједити ниво родне равноправности у правосуђу БиХ.

Током 2023. године, Основни суд у Бијељини је редовно предузимао активности на унапређењу родне равноправности. Неке од активности укључују **обиљежавање посебних датума** као што је 8. Март слањем пригодних текстова (информације о историјату права гласања за жене), те **слање занимљивих статистика, визуелних приказа и порука** (подаци о посједовању возачких дозвола према полу у БиХ, подаци о посједовању осталих докумената према полу у БиХ, полна структура изабраних функционера и слично) свим судијама и запосленима путем емаил-а. Важно је истаћи да све активности изазивају позитиван ефекат код судија и запослених, одржавају степен заинтересованости о овим питањима, те указују на напоре које Основни суд у Бијељини предузима у циљу промовисања родне равноправности.

Поред тога, предузете су и друге активности, о којима се детаљније може информисати у наставку.

Брошура „Родна равноправност“

Половином протекле године, **сачињена је брошура** путем које се корисници судских услуга (странке, свједоци, професионалне странке и други), могу укратко информисати о појму родне равноправности, Стратегији за унапређење родне равноправности у правосуђу Босне и Херцеговине, као и Акционим планом Основног суда у Бијељини. Брошура је објављена на *web* и *facebook* страници суда.

Одлука о могућности употребе посебних просторија као чекаонице

У Основном суду у Бијељини, дана 06. јуна 2023. године, донесена је **„Одлука о могућности употребе посебних просторија као чекаонице за оштећене у кривичним поступцима насиља у породици или породичној заједници“** број 080-0-Су-23-000 559, са циљем да се оштећеном прије почетка заказаног главног претреса омогући кориштење посебне одвојене просторије као чекаонице, како би се избјегао сусрет и умањио контакт оштећеног са оптуженим ван суднице – одлука је достављена судијама кривичног одјељења, те објављена на огласној табли, *facebook* и *web* страници суда.

Проведена анкета за јавност

Основни суд у Бијељини је припремио и спровео анкету за јавност, односно кориснике судских услуга (странке, адвокате, итд.), а ради праћења резултата проведених активности и мјера на унапређењу родне равноправности. Анкета је спроведена у периоду од 15. јуна до 15. августа 2023. године путем онлине обрасца и у писаној форми, а циљна група су били корисници судских услуга (странке, адвокати, итд.).

Анкета се састојала од 5 питања, при чему су питања и одговори конципирани тако да испитаници свој одговор дају заокруживањем одговора „Да“ или „Не“. Анонимни карактер упитника у писаној форми, односно повјерљивост је обезбијеђена употребом одговарајућих кутија за одлагање попуњене анкете, док је анонимност онлине анкете обезбијеђена тако што је омогућен слободан приступ анкетном обрасцу без потребе за регистрацијом или уношењем личних података испитаника.

По окончању анкетног периода, радна група за имплементацију је приступила отварању кутија са попуњеним анкетама, те је констатовано да је анкету попунило укупно 56 испитаника. Такође, радној групи је од стране ИКТ службеника суда достављен електронски извјештај о резултатима онлине анкете, те је тако констатовано да су исти попунила 53 испитаника, што чини укупно 109 попуњених анкета. Након прикупљања свих попуњених анкета, приступљено је анализи према три скупине испитаника (мушки пол, женски пол, не изјашњава се), а добијени резултати презентовани су у извјештају.

Резултати проведене анкете показују да већина испитаника (90%) сматра да се запослени и судије у Основном суду у Бијељини према корисницима судских услуга понашају с поштовањем и уважавањем без обзира на пол, да већина испитаника (83%) није имала негативно искуство у погледу родних предрасуда и стереотипа, да већина испитаника (85%) има приступ истим ресурсима као лица супротног пола, затим да већина испитаника (93%) лично није искусила непримјерено понашање сексистичког тона и садржаја као што су нпр. увредљиве и непримјерене сексуалне шале или наговјештаји, или сексуално неприкладна питања, те коначно да би већина испитаника (73%) пријавило непримјерено понашање сексистичког тона и садржаја запосленог или судије у Основном суду у Бијељини.

Генерално посматрано, из наведеног се може извести закључак да се у Основном суду у Бијељини, запослени и судије опходе професионално и коректно према корисницима судских услуга без обзира на спол, те да је општи став испитаника да су сви корисници судских услуга равноправни пред судом у остваривању својих права, без обзира на спол. Основни суд у Бијељини интензивно ради на спровођењу различитих активности ради унапређења родне равноправности, како би се задовољство корисника судских услуга још више побољшало. У наредном периоду Основни суд у Бијељини ће наставити са спровођењем активности и мјера како је то предвиђено Акционим планом Основног суда у Бијељини у спровођењу Стратегије за унапређење родне равноправности у правосуђу БиХ. Извјештај о спроведеној анкети је објављен на *web* и *facebook* страници суда.

Посјета амбасадора Републике Словачке

Дана 14. марта 2023. године, у склопу своје посјете Граду Бијељина, Његова уважена екселенција амбасадор Републике Словачке у БиХ Роман Хлобен, посјетио је и Основни суд у Бијељини, гдје га је предсједник суда Аид Ханушић упознао са организацијом рада суда као и досадашњим оствареним резултатима у раду суда.

Правосудна радна група посјетила САД

Чланови Правосудне радне групе БиХ, међу њима Аид Ханушић, предсједник Основног суда у Бијељини, посјетили су у јулу 2023. године Сједињене Америчке Државе како би истражили развој смјерница за одмјеравање казни. Посјета је побољшала њихове вјештине и разумијевање овог процеса и пружила судијама у БиХ драгоцјену експертизу и знање потребно за њихов будући рад на смјерницама за одмјеравање казни.

Дипломатска посјета Основном суду у Бијељини

Њ. Е. Роман Хлобен, амбасадор Словачке Републике у БиХ, Њ.Е. Бењамин Стуртеваген, шеф Дипломатског бироа Белгије у БиХ и Њ.Е. Јан Валтманс, амбасадор Низоземске у БиХ у пратњи свог политичког савјетника Куртановић Мирнеса, посјетили су 04. јула 2023. године Основни суд у Бијељини.

Том приликом су разговарали са предсједником Основног суда у Бијељини, Ханушић Аидом о владавини права, функционисању и резултатима рада Суда, као и пројектима у којима Суд учествује.

„Велика ми је част и задовољство што сам имао прилику угостити Њихове Ексцеленције амбасадоре, упознати их са радом и резултатима рада Основног суда у Бијељини, те се истим захвалити на нашој дугогодишњој сарадњи и заједничком раду у више пројеката“, изјавио је том приликом Аид Ханушић, предсједник Основног суда у Бијељини.

Министар правде у посјети Суду

Дана 04. децембра 2023. године, министар правде Милош Букејловић био је у радној посјети правосудним институцијама у Бијељини.

Радни састанак одржан је у просторијама Окружног суда у Бијељини, којем састанку су присуствовали представници Основног суда у Бијељини, Окружног суда у Бијељини, Окружног привредног суда у Бијељини и Окружног јавног тужилаштва у Бијељини. Том приликом министар се ближе упознао са вршиоцем дужности Основног суда у Бијељини, Деспенић Александром, који је на наведену функцију дошао након одласка дотадашњег предсједника суда Ханушић Аида. Након тога, министар је посјетио Основни суд у Бијељини, којом приликом се упознао са судијама овог суда и са истима разговарао о текућим проблемима у раду и могућностима за унапређење.

ВСТС БИХ именовao судије

Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине (ВСТС БИХ) је током другог дана сједнице, која се одржала 18. и 19. октобра 2023. године у Сарајеву, донио одлуку о именовању носилаца правосудних функција у Босни и Херцеговини.

На наведеној сједници, на нивоу Републике Српске, дотадашњи предсједник Основног суда у Бијељини Аид Ханушић је именован за судију Врховног суда Републике Српске. Именовани је на позицију Врховног суда Републике Српске ступио од дана 01. децембра 2023. године, а функцију вршиоца дужности предсједника Основног суда у Бијељини преузео је судија Александар Деспенић.

Потписани протоколи о сарадњи са Правним факултетима

Основни суд у Бијељни, потписао је 11. априла 2023. године Протокол о сарадњи са Правним факултетом Универзитета у Источном Сарајеву и Правним факултетом Универзитета Синергија из Бијељине. Овим Протоколом детаљно је дефинисана међусобна сарадња у циљу реализације различитих облика практичне наставе за студенте претходно наведених образовних институција.

„По смјерницама ВСТС БиХ о дугорочној сарадњи између правосуђа и Правних факултета, добили смо упуство да у оквиру тога потпишемо уговоре о сарадњи са Правним факултетима на нивоу наше регије, а то су Правни факултет Универзитета у Источном Сарајеву и Правни факултет Универзитета Синергија из Бијељине. Ми смо и у претходном периоду већ имали потписане такве уговоре и јако смо добро сарађивали али потписивањем ових нових уговора, наша ће се сарадња проширити на пружање праксе студентима, давање стручног мишљења и организовање предавања”, рекао је Аид Ханушић, предсједник Основног суда у Бијељини.

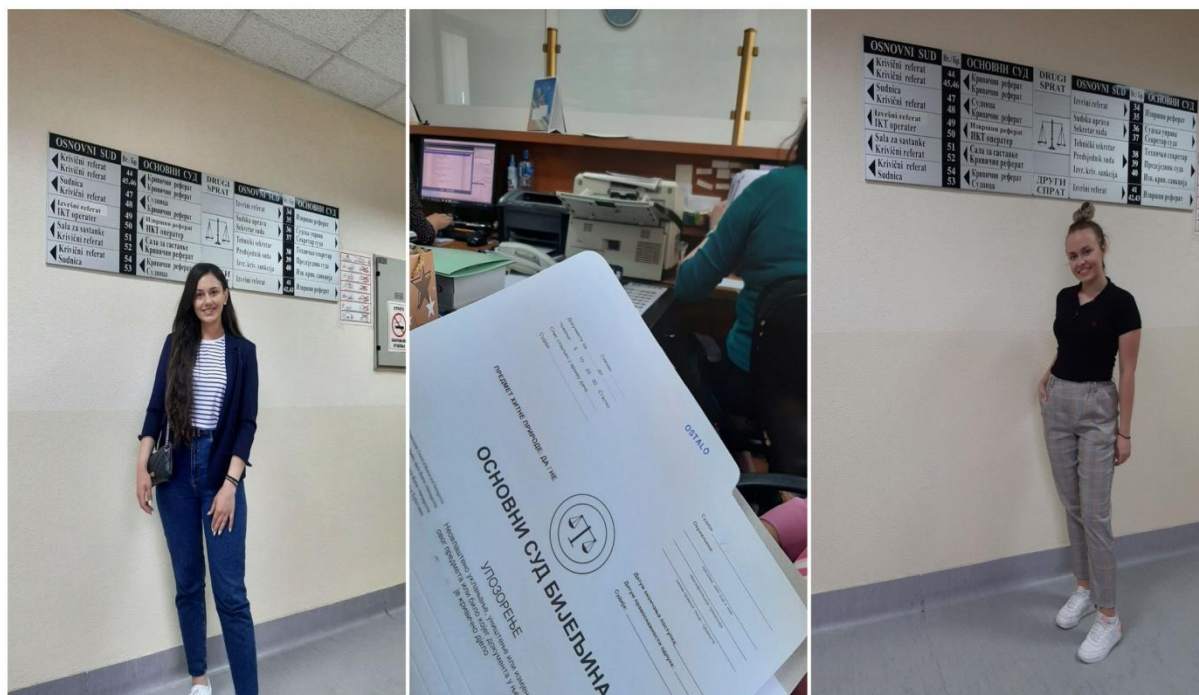
Дана 28.04.2023. године, у Основном суду у Бијељини је уприличено потписивање Споразума о сарадњи између Основног суда у Бијељини и Правног факултета Универзитета у Зеници. Циљ потписивања овог Споразума јесте успостављање блиске сарадње и унапређење у области практичног усвршавања студената наведеног Правног факултета, односно повезивање и заједничко дјеловање, ради подизања нивоа квалитета студирања и оспособљавања младих кадрова за рад.

Студентска пракса у Основном суду у Бијељини

Студенти Правног факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву успјешно су у 2023. години завршили обављање студентске праксе у Основном суду у Бијељини. Пракса је одржана током јуна и јула из области кривичног процесног права, те у децембру из области грађанског права. Обављање студентске праксе је наставак дугогодишње сарадње у области студентске праксе између Правног факултета и Основног суда у Бијељини, организована на основу Оквирног споразума о разумијевању – Унапређење практичне наставе и обуке за студенте права и дипломиране правнике. Студенте подијељене у мале групе кроз праксу су водили ментори, судије Основног суда. Током пет радних дана за сваку групу било је омогућено упознавање са надлежностима и начином рада Суда, проучавање доступних предмета, праћење суђења, те дискусија са судијама менторима. На овај начин студенти стичу вриједно знање и искуство, које ће им помоћи да успјешно савладају наставно градиво и олакшати завршетак студија.

У наставку прочитајте утиске студената који су обавили студентску праксу у Основном суду у Бијељини.

„Утисци са праксе у Основном суду у Бијељини су такође позитивни. Боравак у Основном суду сматрам веома поучним за наш будући позив. Особље које нас је дочекало било је крајње пријатно. Присустовале смо главним претресима, биле смо на пријему код предсједника суда и упознале се са радом писарнице. Ментор је настојао да нам приближи како то изгледају радни дани једнога судије и радо је одговарао на сва наша питања. Своје до сада стечено теоријско знање сам употпунила практичним”, рекла је Милица Ристанић, студент треће године.

„Пракса у Основном суду у Бијељини, студенту завршне године студија, пружа значајно искуство и боље упознавање са функционисањем ове правосудне институције. Знање које сам стекла на факултету, успјешно сам примијенила на овој пракси. Имала сам прилику да учествујем у свим фазама поступка које се воде пред овим судом. На самом почетку праксе, упознала сам се са радом пријемног одјељења гдје се врши пријем и унос докумената, писарнице, затим са одјељењем за управљање предметима, пријемом и отпремом поште као и са архивом. Након свих ових техничких обрада, предмети одлазе у руке судија на одлучивање. Присутвовала сам на више рочишта како у кривичним тако и грађанским поступцима. У неколико случајева наилазила сам на јако интересантна и жустра суђења. У једном веома интересантном предмету, имала сам прилику и да присуствујем суочењу свједока, једном од веома важних института нашег кривичног законодавства, које смо изучавали током студија. Ова пракса ми је прошла знатно брзо, али ми је свакако помогла у обликовању и употпуњењу мог знања. На крају бих захвалила ментору, судији Синиши Лазаревићу, који је несебично дијелио своје знање. Омогућио нам је приступ предметима, објашњавао нам је примјену одређених института и показао тежину и одговорност судијског позива. Такође нам је скренуо пажњу и на колегијалност која је потребна да би се сваки предмет довео до краја и донијела права одлука. Захвалила бих Правном факултету и професору Ђорђу Мариловићу који нам је омогућио обављање ове праксе”, рекла је Марија Божић, студент четврте године.

„Јављам се поводом обављене праксе у Основном суду у Бијељини. Носим позитивне утиске и са ове праксе. Били смо у могућности да посјетимо пријемну канцеларију и писарницу и упознали смо се са њиховим радом. Посјетили смо председника Основног суда, као и оператера информационо-комуникационе технологије. Такође смо присуствовали бројним суђењима, а прије сваког суђења смо имали прилику да поразговарамо са судијама”, рекла је Цвија Јовић, студент четврте године.

„Што се тиче праксе у Основном суду у Бијељини, могу рећи пре свега да су сви запослени, почев од пријемног одељења, преко писарнице, дафтилографа, па до самих судија, били врло срдачни и заинтересовани да нам изађу у сусрет. Оно што је посебно обележило конкретно ову праксу су суђења. Наравно, на самом почетку смо имали прилику и част да се упознамо са председником суда, који нас је примио у своју канцеларију и пожелео успешну праксу.

Када је реч о суђењима, имали смо прилику да присуствујемо на суђењима која су се односила на различита кривична дела, што је било посебно занимљиво, а и корисно. Како смо одслушали кривично процесно право, а многи и спремају тај испит, могу рећи да се пружа једна шира слика и много помаже бољем разумевању градива. Стога, на крају могу рећи да је пракса била врло успешна, корисна и садржајна”, рекла је Тамара Милићевић, студент треће године.

„У Основном суду у Бијељини смо се прво упознали са радом пријемне канцеларије и писарнице. Угостио нас је и предсједник суда те поразговарао са нама о даљим плановима и могућности обављања приправничког рада у правосудним институцијама. Практика у Основном суду се базирала на присуство суђењима. Сваки дан смо ишли на два до три суђења а најчешћи предмети су били насиље у породици, проневјера, шумска крађа, дјечија порнографија те производња и

промет опојних дрога. Посебну похвалу дугујемо оператеру за информационо-комуникационе технологије који нам је током боравка у Основном суду био на располагању. Ја сам и више него задовољна протеклом праксе, јер сам научила како примјенити до сада научено у пракси. Савјетовала бих свима да се пријаве за сваки вид праксе који пружа наш факултет. Такође сам свјесна да практична настава одузима доста времена и снаге али исто тако сматрам да се овакве прилике не срећу често и да их треба искористити”, рекла је Ања Јурошевић, студент треће године.

„Пре свега, захвалила бих руководству Правног факултета што су нам омогућили обављање праксе у Основном суду. За мене је ово било једно велико искуство и подстрек за даље студирање. Имала сам прилику да се упознам са радом суда. Посебну захвалност дугујем ментору, судији Синиши Лазаревићу, пре свега на издвојеном времену и љубазности. Поред својих многобројних обавеза прихватио је да ради са нама и да нам несебично пренесе своје знање и искуство, као и да одговори на сва питања и разјасни све недоумице које смо имали. Током петодневне праксе у Основном суду имали смо прилику да присуствујемо великом броју суђења за различита кривична дела. Сматрам да је јако важно да као студенти стечено знање из теорије учврстимо праксом, што се и овог пута постигло”, рекла је Милијана Стевановић, студент треће године.

Седмице судске нагодбе

У Основном суду у Бијељини, на иницијативу Високог судског и тужилачког савјета БиХ, организована је активност „Седмице судске нагодбе“ у периоду од 15. маја до 26. маја и у периоду од 6. новембра до 17. новембра 2023. године. Циљ организовања „Седмица судске нагодбе“ јесте рјешавање што је могуће већег броја предмета мирним путем, у скраћеном поступку, који је економичнији и бржи за странке. На овај начин се жели извршити позитиван утицај на ефикасност судских поступака, те промјену приступа суда и странака рјешавању спорова, гдје се као приоритет поставља брзо и ефикасно рјешавање, с акцентом на задовољство странака на исход спора и услугу суда.

О одржавању „Седмице судске нагодбе“ јавност је благовремено обавијештена и истом приликом су све заинтересоване странке, а чији се предмети воде пред судом, позване да у наведеном периоду приступе суду и ријеше свој предмет судском нагодбом.

Округли сто на тему „Седмице судске нагодбе“

У просторијама Основног суда у Бијељини, дана 11. маја .2023. године, одржан је округли сто на тему „Седмице судске нагодбе“. Округлом столу су присуствовали судије Основног суда у Бијељини, адвокати, као и представници медија.

Излагање на тему „Седмице судске нагодбе“ имали су судија ванпарничног одјељења Селма Шаћировић и судија парничног одјељења Стела Нађевић, које су истакле важност рјешавања поступака на овај начин, те подсјетиле да је судска нагодба начин рјешавања судског спора који подразумијева међусобни договор странака у спору о предмету спора, а постигнута судска нагодба има исту правну снагу као и судска пресуда.

Програм менторства приправника

У циљу успостављања јединственог стручног оспособљавања приправника у судовима, дана 22. и 23. фебруара 2023. године у просторијама ВСТС БиХ, одржана је едукација едукатора за провођење менторства за приправнике. Наведена едукација спроведена је у оквиру пројекта „Унапређење ефикасности судија и одговорности судија и тужилаца у Босни и Херцеговини - фаза III пројекта“, у оквиру ког се предузимају активности на успостављању иновiranог модела рада. Посебан акценат наведеног пројекта је на јачању вјештина приправника, будућих генерација носилаца правосудних функција, због чега је циљ осигурати им додатно професионално усавршавање како би њихов рад био што квалитетнији и ефикаснији. С тим циљем покренут је и програм менторства за приправнике кроз који приправници, у сарадњи са додијељеним менторима, стичу вјештине и компетенције неопходне за ефикасан рад. Испред Основног суда у Бијељини приступила је судија Цвијета Секулић.

Основни суд у Бијељини као ментор у процесу транзиције на нови модел рада

Основни суд у Бијељини, као један од судова са најистакнутијим резултатима у пројекту реорганизације пословних процеса, изабран је од стране Високог судског и тужилачког савјета БиХ као тзв. *модел суд*, односно суд ментор, који ће кроз методу размјене искустава и знања са другим судовима, олакшати предстојећи процес увођења новог модела рада као редовног начина рада за све судове.

Тим поводом, у Сарајеву је 13. децембра 2023. године одржан радни ручак са представницима и пројектним особљем ВСТС БиХ, те представницима Основног суда у Бијељини, Основног суда у Добоју, Опћинског суда у Травнику, Опћинског суда у Тузли и Опћинског суда у Зеници. На састанку се разговарало о плановима даљих корака, како би се постигли постављени циљеви, те осигурала усклађеност и примјена новог начина рада у свим судовима у БиХ. Наведене активности се спроводе у оквиру пројекта „Унапређење ефикасности судија и одговорности судија и тужилаца у Босни и Херцеговини - фаза ИИИ пројекта“.

Испред Основног суда у Бијељини, радном ручку је приступила проф. др Дијана Савић Божић, секретар суда.

Евалуација ИСЕА III пројекта

Поводом евалуације пројекта „Унапређење ефикасности судова и одговорности судија и тужилаца у БиХ – трећа фаза (ИСЕА III), финансираног од стране Владе Шведске, а који Високо судско и тужилачко вијеће Босне и Херцеговине проводи у сарадњи са Шведском судском администрацијом и шведским судовима, у Основном суду у Бијељини су 20.09.2023. године боравили евалуатори из консултантске компаније Луцид Линх из Сарајева.

Том приликом је разговарано о досадашњим резултатима ИСЕА III пројекта, те пружене информације о учешћу Основног суда у Бијељини у пројектним активностима које се тичу компоненти пројекта „Реорганизација пословних процеса у судовима“, „Планирање и провођења Стратегије за унапређење родне равноправности у правосуђу БиХ“ и „Унапређење капацитета судова у смислу проактивне комуникације са медијима и јавношћу, као и транспарентност рада судова“.

Испред Основног суда у Бијељини у евалуацији су учествовали тадашњи предсједник суда Аид Ханушић, судија Цвијета Секулић и асистент Азра Чивић.

Унапређење рада кривичног одјељења и ефикасност кривичног поступка

У оквиру пројекта „Јачање капацитета правосуђа“, дана 07. марта 2023. године у просторијама Основног суда у Бијељини, одржан је састанак радне групе коју чине делегирани представници из реда правосудних институција и то Окружног суда у Бијељини, Основног суда у Бијељини, Окружног јавног тужилаштва у Бијељини и представници Збора адвоката у Бијељини. Наведени пројекат инициран је од стране представника правосудних институција из Норвешке и Низоземске, те Високог судског и тужилачког савјета БиХ. Циљ пројекта је унапређење рада кривичних одјељења и ефикасности кривичног поступка у БиХ.

На поменутом одржаном састанку усаглашени су приједлози Нацрта докумената Контролне листе процесних алата за јачање процесне дисциплине у кривичним поступцима и Контролне листе за претпретресно рочиште. Испред Основног суда у Бијељини присуствовали су Синиша Лазаревић и Лејла Пашић, судије кривичног одјељења.

Наставља се интензиван рад на унапређењу ефикасности и квалитете кривичних поступака

Унапређење рада кривичних одјељења у фокусу је дјеловања Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине и међународних партнера. С циљем остваривања професионалног дијалога у процесу унапређења ефикасности и квалитета рада кривичних одјељења, у периоду од 28. до 30. марта 2023. године, одржан је низ састанака представника ВСТВ-а БиХ и међународног експертног тима са представницима циљних судова и тужилаштва - партнера Пројекта јачања капацитета правосуђа са подручја Бијељине, Зенице и Сарајева. Током састанака су разматрани документи које су судови и тужилаштва креирали у сарадњи са међународним експертним тимом, а који ће послужити као алати за унапређење кривичног поступка.

Документи садрже јасне смјернице за подузимање активности које у коначници требају резултирати квалитетнијим провођењем кривичног поступка. Ријеч је о документима којима је дефинисана међуинституционална сарадња, као и кораци за ефикасно вођење предпретресног рочишта и осигуравање процесне дисциплине странака у кривичном поступку. Међународни експерти дали су свој осврт, као и приједлоге за њихово унапређење. Састанцима су присуствовали чланови међународног експертног тима који чине судије из Низоземске и Норвешке, представници пројектног тима и представници правосудних институција - првостепених и другостепених судова, те тужилаштва као партнера Пројекта, са подручја Бијељине, Зенице и Сарајева, као и представници Регионалне адвокатске коморе Зеница и Адвокатског збора Бијељине.

Годишњи интервју о резултатима рада Основног суда у Бијељини

„Један од кључних циљева на почетку мог првог мандата у Основном суду у Бијељини био је отварање суда према јавности и постизање веће транспарентности рада суда“, изјавио је Аид Ханушић, предсједник Основног суда у Бијељини који је на овој функцији провео нешто више од седам изузетно успјешних година и који ће од првог децембра обављати нову функцију, функцију судије Врховног суда Републике Српске у Бањалуци.

„Мислим да смо успјели у нашој намјери, јер смо у протеклих седам година одржали седамнаест конференција за штампу у суду, а обавили смо и 23 интервјуа за медијске куће. Било је и безброј изјава за штампу. Развили смо у међувремену и информациони систем суда, тако да је медијима и јавности доступна веб - страница суда на којој објављујемо све пресуде“, изјавио је Ханушић, нагласивши да је у 2015. години Основни суд у Бијељини имао остварену норму од 88,39 посто, те да је након тога, по доласку Ханушића на чело суда, извршена реорганизација рада у суду и да је већ у првој години постигнута норма од 109,65 одсто.

У 2022. години имали смо остварену норму од 123, 39 одсто, док смо у овој години, са данашњим даном, остварили норму од 120, 52 одсто, тако да ћемо до краја године остварити још бољи резултат. Што се тиче квалитетних резултата рада суда, тај квалитет посматрамо кроз квалитет наших одлука и кроз рјешавање најстаријих предмета.

Овај суд је у прошлој години имао 94 одсто ријешених старих предмета, док је у овој години, са данашњим даном, на нивоу 88,92 одсто. Од 2.324 предмета ријешили смо 2.238 старих предмета, тако да је ажурност рада суда подигнута на оптималан ниво. Увијек може боље и надам се да ће мој насљедник постизати још боље резултате“, истакао је Ханушић, захваливши се и медијима на великој подршци коју је суд имао у протеклом периоду.

„Што се тиче дужине рјешавања предмета, тренутни ниво трајања је 117 дана. Имали смо и организационих проблема, јер су неке судије биле на боловању, неки су отишли у међувремену у пензију и тренутно овом суду недостаје двоје судија. Због тога су наши резултати још бољи, уважавајући и ову чињеницу. Када је ријеч о протоку предмета, на почетку ове године укупно је у раду било 103.773 предмета. Запримили смо 15.581 нови предмет, ријешили смо 22.303 предмета, тако да тренутно имамо неријешених 97.051 предмет, што значи да смо ријешили више него што смо на почетку године примили, за неких шест хиљада предмета. Ово нису алармантни подаци, јер је већина тих предмета у категорији комуналних предмета. Сваке године ми добијемо нових између осамнаест и двадесет хиљада предмета. Континуирано смо сваке године рјешавали више предмета него што смо примили нових предмета у једној години“, каже Ханушић, истакавши да је Основни суд у Бијељини од 2016. године учествовао у тринаест пројеката које је покренуло Министарство правде Републике Српске и Високи судски тужилачки савјет. Један од тих пројеката био је и рад на транспарентности рада судова, што је постала општа стратегија за све судове у БиХ.

„Овај суд је имао задовољство да учествује и у пројекту који је проводио Високи судски тужилачки савјет БиХ уз помоћ и подршку Краљевине Шведске. Кроз тај пројекат смо развијали све алате неопходне за комуникацију с новинарима, а објавили смо и двије брошуре о томе како комуницирати с медијима од стране судија, односно кратки водич за комуникацију између новинара и суда“, нагласио је Аид Ханушић, подсјетивши да је почетком 2017. године профункционисало и Одјељење бијељинског Основног суда у Лопарама.

„Од првог децембра прелазим на функцију судије Врховног суда Републике Српске у Бањалуци и речено ми је да ћу радити на кривичном реферату. За некога ко се цијелог живота бавио правом, то за мене представља велику част и задовољство. Очекујем да ћу бити успјешан, бар онолико колико сам био успјешан у овом суду. Неко други ће све то процјењивати“, изјавио је Ханушић, истакавши да је функција судије Врховног суда врх каријере и признање за све оно што је до сада урадио у професионалној каријери.

